

Рейтинговий звіт ODSA 005-031 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	Одеська міська територіальна громада
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	21.07.2016 р.
Дата оновлення:	11.06.2024 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaAA-
Прогноз:	стабільний

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за 2023 рік та очікуваних показників на 2024 рік, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана Одеською міською радою, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	21.07.2016	08.12.2016	18.05.2017	08.12.2017	22.05.2018	11.12.2018
Рівень рейтингу	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Дата	21.05.2019	12.12.2019	11.06.2020	01.12.2020	10.06.2021	02.12.2021
Рівень рейтингу	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Дата	28.02.2022	21.07.2022	30.03.2023	25.07.2023	05.12.2023	11.06.2024
Рівень рейтингу	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-
Прогноз	негативний	негативний	у розвитку	у розвитку	у розвитку	стабільний
Рейтингова дія	підтвердження зі зміною прогнозу та внесенням до Контрольного списку	підтвердження зі збереженням у Контрольному списку	підтвердження зі зміною прогнозу та збереженням у Контрольному списку	підтвердження зі збереженням у Контрольному списку	підтвердження зі збереженням у Контрольному списку	підтвердження зі зміною прогнозу та виведенням із Контрольного списку

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом **uaAA** характеризується дуже високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Знак «-» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу Одеської міської територіальної громади підтримується:

- високим рівнем бюджетної забезпеченості: співвідношення обсягу доходів загального фонду бюджету громади в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету в 2023 році становило 100,8%;
- зростанням обсягів доходів бюджету громади (без урахування трансфертів) протягом 2014-2023 рр. та високими показниками ліквідності;
- диверсифікацією господарського комплексу міста за видами економічної діяльності, а також низьким рівнем концентрації надходжень до бюджету за основними платниками податків та інших обов'язкових платежів;
- низьким рівнем консолідованого боргового навантаження бюджету громади та ефективною політикою міської влади стосовно управління місцевим боргом з метою оптимізації його обсягу й структури та доброю кредитною історією.

Рівень кредитного рейтингу Одеської міської територіальної громади обмежується:

- негативним впливом наслідків російської військової агресії проти України на фінансовий ринок, економіку країни в цілому, соціально-економічний розвиток окремих громад, стан державних та місцевих фінансів та рівень реальних доходів населення;
- високою потребою в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства.

Резюме

Загальна інформація про місто

Місто Одеса – адміністративний центр Одеської області, Одеського району та Одеської міської територіальної громади, один із головних промислових, наукових, фінансових, транспортних, туристичних та культурних центрів на території України. До складу Одеської міської територіальної громади входить одна громада – місто Одеса, що розташовано на північно-західному узбережжі Чорного моря. Адміністративно територія міста поділяється на 4 райони: Київський, Хаджибейський, Приморський та Пересипський. Районні у місті ради не створені.

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Одеси

Назва показника	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Темп росту до відп. періоду 2022 року, %
Чисельність наявного населення (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	1 013,2	1 017,7	1 015,8	1 010,5	1 003,9	н/д	н/д
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	248,6	247,0	243,3	н/д	н/д	н/д	н/д
Середньомісячна заробітна плата, грн.	8 236	9 521	10 573	13 598*	17 816*	20 110*	112,9
Заборгованість з виплати заробітної плати (станом на кінець звітного періоду), млн. грн.	44,2	32,2	34,2	9,8	7,1	17,0	238,5
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	28 271,6	33 069,3	34 524,4	49 056,2	43 136,0	49 314,8	114,3
Капітальні інвестиції, млн. грн.	11 419,3	11 963,7	12 945,9	13 674,9	6 543,9	6 198,9	94,7
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	282,6	500,8	186,4	523,5	427,0	84,7	19,8
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. грн.	12 124,0	14 673,1	24 159,8	31 018,5	10 482,3	11 723,0	111,8
Доходи бюджету, млн. грн.	10 754,6	11 292,5	10 083,6	11 968,7	12 379,8	13 724,7	110,9
Видатки бюджету та кредитування, млн. грн.	11 349,6	12 175,0	10 662,6	12 043,6	9 491,8	12 600,3	132,7
Прямий борг (без урахування позик з Єдиного казначейського рахунку), млн. грн.	1 007,6	1 913,9	2 547,0	3 009,6	992,7	0,0	0,0

* за IV квартал звітного періоду за даними Головного управління Пенсійного фонду України в Одеській області

Соціальна сфера та економіка міста

За чисельністю населення (1 003,9 тис. осіб станом на 01.01.2023 р.) Одеса належить до великих міст України. Зважаючи на структуру економіки Одеси, ринок праці міста достатньо диверсифікований як за видами економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. Значна чисельність мешканців міста зайнята у малому та середньому бізнесі.

Розвиток ринку праці міста Одеса у 2016-2020 рр. характеризувався збереженням високого рівня зайнятості населення, а темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників громади у цілому відповідали аналогічним показникам по країні. За даними Головного управління Пенсійного фонду України в Одеській області розмір середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Одеси збільшився у IV кварталі 2023 року до аналогічного показника за IV квартал 2022 року на 12,9% та становив 20 110 грн., що на 4,5% перевищило розмір середньомісячної заробітної плати по країні в цілому.

Обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб протягом 2016-2022 рр. щорічно зростали. У 2023 році, внаслідок внесення змін до чинного законодавства щодо особливостей зарахування податку на доходи фізичних осіб до державного та місцевих бюджетів, сукупний обсяг надходжень за цим джерелом до бюджету громади скоротився на 0,2% до відповідного показника 2022 року.

Економічний потенціал Одеси характеризується багатогалузевою промисловістю, розгалуженою транспортною мережею та розвиненим портовим господарством. Крім того, місто має широкую мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності високий, відсутня суттєва залежність господарського комплексу та бюджету громади від діяльності окремих провідних підприємств чи груп компаній або підприємств однієї галузі.

Найбільшу питому вагу за обсягами сплати обов'язкових платежів до загального фонду бюджету громади зберігали підприємства транспортного комплексу, промислові підприємства, установи бюджетної сфери (державне управління, освіта, охорона здоров'я, надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту), фінансові установи, підприємства торгівлі. Суттєва залежність бюджету від окремих основних платників податків відсутня.

Третій рік поспіль економіка України функціонує в дуже складних умовах. Наслідки російської військової агресії проти України чинять суттєвий вплив на рівень соціально-економічного розвитку усіх громад України та стан місцевих фінансів. Рівень соціально-економічного розвитку та інвестиційний потенціал Одеської міської територіальної громади за результатами 2023 року, як і в попередніх періодах, були високими, чутливість господарського комплексу та бюджету громади до економічних ризиків залишалася суттєвою.

Промисловість займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Промисловий комплекс м. Одеси достатньо диверсифікований, провідними галузями промислового комплексу міста є машинобудування, харчова промисловість, виробництво металевої продукції, виробництво іншої неметалевої продукції, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря. Обсяги реалізації підприємствами міста промислової продукції протягом 2016-2021 рр. зростали. Протягом 2022 року вплив негативних чинників на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу міста Одеси був суттєвим. Частина підприємств працювала не на повну потужність або призупинила виробництво. У минулому році ситуація покращилась: на тлі поживлення ділової активності більшість основних промислових підприємств громади збільшили обсяги реалізації

промислової продукції. У 2023 році сукупний обсяг реалізованої промислової продукції підприємствами громади збільшився на 14,3% до відповідного показника 2022 року та навіть перевищив довоєнний показник 2021 року.

Транспортний комплекс є однією зі стратегічних галузей міста Одеса. На території міста діють найбільший морський порт в Україні, залізничний вокзал, автовокзал та автостанції, потужна система громадського транспорту, поблизу міста розташований міжнародний аеропорт. Одеський морський торговельний порт є одним із лідерів за обсягами перевалки вантажів серед портів України та найкрупнішим пасажирським портом у Чорному морі.

Починаючи з 24 лютого 2022 року в умовах повномасштабної війни мало місце тимчасове припинення торговельного мореплавства в акваторії Чорного та Азовського морів і закриття входу/виходу Одеського морського торговельного порту, що призвело до неможливості здійснювати обслуговування суден та виконання інших робіт, пов'язаних із цим видом діяльності. Після підписання 22.07.2022 р. та подальшої реалізації «Ініціативи щодо безпечного транспортування зернових та продуктів харчування з українських портів» роботу Одеського морського торговельного порту по вантажопереробці та експорту зернових було відновлено. Термін, на який було подовжено «Зернову ініціативу», сплинув 17.07.2023 р., а з 08.08.2023 р. згідно з навігаційним дорученням Військово-морських сил Збройних сил України були активовані нові маршрути руху цивільних суден до/з чорноморських морських портів України. Україна ініціювала цей маршрут та отримала підтримку від Міжнародної морської організації і визнання свого права на вільне торговельне судноплавство відповідно до міжнародних конвенцій. Протягом другої половини 2023 року чорноморські порти Одеської області нарощували перевалку вантажів. У поточному році обсяги перевалки суттєво зросли завдяки зниженню ставки фрахту після запровадження морського страхування з боку держави.

Важливе місце в транспортному комплексі міста Одеса займає регіональна філія «Одеська залізниця» АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ», географічне положення, а також конфігурація напрямків і ділянок якої визначають її важливе транзитне й транспортне значення. Одеська залізниця обслуговує територію Одеської, Миколаївської, Херсонської, Кіровоградської, Черкаської, Дніпропетровської та Вінницької областей та є природним монополістом у даних регіонах. З початку повномасштабної війни, на тлі блокування портової інфраструктури та авіасполучення, стратегічне значення залізничного сполучення суттєво зросло.

У місті функціонує розвинута система громадського транспорту, яка включає різні види транспорту: автобуси, тролейбуси, трамваї. З бюджету громади щорічно виділяються кошти на проведення робіт, пов'язаних із будівництвом, реконструкцією, ремонтом та утриманням автомобільних доріг, капітальним ремонтом основних засобів, виробничої інфраструктури та ділянок контактної мережі електротранспорту та оновленням його рухомого складу. За участі міської влади в м. Одесі було реалізовано інвестиційний проект «Оновлення міського електротранспорту міста Одеса» та проводилась робота щодо реалізації спільного з Європейським інвестиційним банком проекту «Магістральний трамвайний маршрут прямого сполучення «Північ-Південь». Крім того, у 2023 році, як і в попередніх періодах, міська рада виділяла кошти з місцевого бюджету на фінансову підтримку

підприємства міського електротранспорту з метою його безперебійного функціонування.

Економіка громади значною мірою залучена до зовнішньоекономічних процесів. Обсяги зовнішньої торгівлі підприємств міста у 2019-2021 рр. зростали та в окремі періоди перевищували відповідні темпи зростання по країні в цілому. У 2022 та 2023 роках, зважаючи на негативні наслідки російської військової агресії, динаміка обсягів зовнішньоторговельного товарообороту підприємств громади погіршилась. У 2023 році обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств громади зменшився на 8,6% до відповідного показника 2022 року за рахунок зменшення обсягів експорту, тоді як обсяги імпорту зростали. Як і в попередніх періодах, сальдо зовнішньої торгівлі товарами мало негативне значення. У структурі експорту товарів основну частку склали зернові культури, насіння і плоди олійних рослин, жири та олії тваринного або рослинного походження.

У 2023 році експорт послуг, порівняно з відповідним показником 2022 року, збільшився на 8,2%, імпорт – зменшився на 2,5%. Сальдо зовнішньої торгівлі послугами традиційно має позитивне значення, що пов'язано з діяльністю морського порту, а також підприємств, що надають транспортні та складські послуги на території порту.

Інвестиційна активність на території міста Одеса значною мірою визначається підприємствами транспортного комплексу. Крім того, Одеська міська рада щорічно здійснює суттєвий обсяг капіталовкладень на оновлення міської інфраструктури, будівництво, реконструкцію та ремонт об'єктів освіти, охорони здоров'я, комунального господарства, культурно-побутового та іншого призначення, підвищення ефективності громадського транспорту тощо. Починаючи з 24 лютого 2022 року в Україні введено воєнний стан, у зв'язку з чим видатки з бюджету громади здійснювались з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 р. «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану». Постановою встановлено пріоритетність здійснення видатків Казначейством та органами Казначейства, відповідно до якої більшість капітальних видатків відноситься до третьої черги фінансування.

Комунальна власність та комунальне господарство

Житлово-комунальному господарству м. Одеси, як і для переважної більшості міст України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема, житлового фонду), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста. Починаючи з 24 лютого 2022 року житлово-комунальні служби та підприємства м. Одеси працюють у надскладних умовах, зумовлених ризиком постійних обстрілів. Стабільна робота комунальних служб забезпечує життєдіяльність громади та функціонування міської інфраструктури і інженерних мереж у період дії воєнного стану.

Міська влада проводить роботу в напрямку покращення стану житлово-комунального господарства міста, відновлення міської інфраструктури, поліпшення надання послуг та зменшення енергоспоживання в бюджетній сфері. З метою реалізації важливих для

міста проектів у сферах комунального господарства та енергоефективності Одеська міська рада залучає позикові кошти до бюджету розвитку та співпрацює з міжнародними фінансовими організаціями щодо реалізації спільних проектів. Значний обсяг коштів бюджету спрямовується на будівництво, реконструкцію та ремонт об'єктів освіти, охорони здоров'я, комунального господарства, культурно-побутового та іншого призначення. Місто реалізує проекти у житлово-комунальній сфері та здійснює капіталовкладення на оновлення транспортної інфраструктури. Також щорічно з бюджету громади виділяються кошти на фінансову підтримку КП «ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ МІСТА ОДЕСИ» з метою забезпечення його належної діяльності.

Одеська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади м. Одеси перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Протягом 2023 року міська влада здійснювала приватизацію об'єктів, які належать до комунальної власності територіальної громади та продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення, а також продовжила передачу майна та земельних ділянок в оренду. За результатами 2023 року динаміка надходжень від оренди комунального майна та землі, на відміну від більшості інших місцевих бюджетів, була позитивною. Загалом, за результатами 2023 року питома вага надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності (продаж та оренда) у структурі доходної частини бюджету громади без урахування трансфертів зросла та становила 5,5% (4,8% у 2022 році).

Бюджет громади

Бюджет Одеської міської територіальної громади – бюджет місцевого самоврядування. Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. У місті Одеса забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету Одеської міської територіальної громади формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Податкові надходження (найбільш прогнозовані та передбачувані джерела формування доходів) мають найбільшу питому вагу у структурі бюджету громади, що свідчить про високий рівень самостійності та добрий стан місцевих фінансів.

Обсяг доходів бюджету Одеської міської територіальної громади протягом 2014-2023 рр. зростав. Починаючи з 24 лютого 2022 року на темпи росту доходів бюджету громади значною мірою впливали наслідки російської військової агресії проти України, проте в цілому протягом 2022 та 2023 років динаміка доходної частини бюджету громади (без урахування трансфертів) залишалася позитивною.

Рівень бюджетної забезпеченості зберігався на високому рівні у порівнянні з іншими містами країни – співвідношення обсягу доходів загального фонду бюджету громади в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету в 2023 році становило 100,8%. Рівень самостійності бюджету залишався високим, залежність від базової дотації відсутня.

Бюджет Одеської міської територіальної громади за результатами виконання в 2023 році, як і в аналогічному попередньому бюджетному періоді, мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним та спеціальним фондами. Бюджет громади за підсумками 2023 року виконано з профіцитом обсягом 1 124,4 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав майже 4 063 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 2 938,6 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду. Крім того, протягом 2023 року здійснювались витрати на погашення внутрішнього боргу.

За результатами 2022 та 2023 років показники ліквідності перебували на високому рівні за загальним та спеціальним фондами. Зважаючи на високі показники ліквідності, до бюджету громади не залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом.

Протягом 2023 року до доходної частини бюджету громади надійшло 13 724,7 млн. грн., що на 10,9% більше, ніж обсяг надходжень 2022 року. При цьому обсяг власних доходів місцевого бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів) збільшився на 7,9%. Починаючи з 24 лютого 2022 року на динаміку доходів бюджетів територіальних громад України та рівень виконання плану як за доходами, так і видатками значною мірою впливають негативні наслідки російської військової агресії проти України. При цьому за результатами 2023 року динаміка надходжень за більшістю основних джерел доходів бюджету громади (крім податку на доходи фізичних осіб, податку на прибуток підприємств та плати за надання адміністративних послуг) покращилась, порівняно з минулим роком. Рівень виконання річного плану за доходами загального та спеціального фондів (без урахування трансфертів) був високим. Уточнений річний план на 2023 рік за доходами у цілому (без урахування трансфертів) було виконано на 103,7%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету громади виконані на 102%, спеціального фонду – на 171,1%.

Обсяг видаткової частини бюджету Одеської міської територіальної громади за результатами 2023 року становив 12 602,3 млн. грн., що на 32,7% більше показника відповідного попереднього бюджетного періоду. Затверджений на 2023 рік план за видатками бюджету було виконано на 88,6%. Основним напрямом видатків бюджету залишалося фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства, будівництва та транспорту. Значні обсяги видатків здійснювались також за напрямом «Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю», «Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру», «Громадський порядок та безпека». За більшістю основних напрямів обсяг видатків у минулому році зростав. Питома вага капітальних видатків у видатковій

частині бюджету громади була високою, порівняно з іншими місцевими бюджетами, та становила 27,1%.

Протягом 2023 року з бюджету громади фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Одеської міської ради та спрямовувались кошти на його погашення. Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до укладених угод та з урахуванням можливостей щодо дострокового погашення. Питома вага видатків на оплату відсотків за запозиченнями, здійсненими до бюджету розвитку, була низькою та не перевищувала встановлені Бюджетним кодексом України норми.

Бюджет громади на 2024 рік

Бюджет Одеської міської територіальної громади на 2024 рік було затверджено 29.11.2023 р. Доходну частину бюджету Одеської міської територіальної громади на 2024 рік затверджено в обсязі 12 597,7 млн. грн. (на 8,2% менше за фактичний обсяг доходів бюджету громади у 2023 році), видаткову – в обсязі 12 477,5 млн. грн. (на 1% менше). Обсяг повернення та надання кредитів з бюджету міста Одеси затверджено в сумі 120,2 млн. грн., у тому числі: 118,2 млн. грн. – для забезпечення виконання гарантійних зобов'язань міської ради за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії. Бюджет Одеської міської територіальної громади на 2024 рік затверджено з профіцитом загального фонду обсягом 773,45 млн. грн. (напрямок використання – передача коштів до спеціального фонду). Спеціальний фонд бюджету міста затверджено з дефіцитом у сумі 773,45 млн. грн. (джерело покриття – кошти, що передаються із загального фонду).

Основними джерелами доходної частини бюджету Одеської міської територіальної громади у 2024 році є податок та збір на доходи фізичних осіб, податок на майно (в тому числі орендна плата за землю та земельний податок з юридичних та фізичних осіб), єдиний та акцизний податки, надходження від орендної плати за користування майном, що перебуває в комунальній власності територіальної громади міста Одеса, доходи від операцій з капіталом, а також трансферти. Податкові надходження бюджету громади було затверджено в обсязі на 3,4% менше від фактичних відповідних показників у 2023 році. Зменшення обсягу надходжень очікується майже за усіма основними податковими надходженнями, крім єдиного податку. Слід зазначити, що незважаючи на негативні наслідки російської військової агресії проти України, доходна частина бюджету громади у 2024 році, як і в 2022-2023 рр., зберігає позитивну динаміку – за оперативними даними міської ради, приріст надходжень загального фонду за січень-квітень 2024 року до показника відповідного періоду 2023 року становив 2,8%.

Боргові зобов'язання громади

Боргова політика Одеської міської влади визначається потребою у залученні додаткового фінансування для реалізації проєктів з відновлення міської інфраструктури та об'єктів житлово-комунального господарства, а також забезпечення розвитку сучасної інфраструктури міста. Одеська міська рада проводить зважену та ефективну боргову політику. Зобов'язання за запозиченнями, залученими міською

радою, виконувалися в аналізованому періоді відповідно до укладених угод у повному обсязі. З метою економії бюджетних коштів на обслуговування боргу, зменшення боргового навантаження та з урахуванням фінансових можливостей бюджету громади Одеською міською радою здійснювалось дострокове погашення основної суми боргу.

Протягом 2023 року Одеська міська рада достроково повністю погасила залишок запозичень, залучених до бюджету розвитку у попередніх періодах та нових запозичень не залучала. Сукупний обсяг гарантованого боргу становив 823,4 млн. грн. у гривневому еквіваленті за курсом НБУ на останній день звітного періоду. За результатами 2023 року прямий борг за запозиченнями, залученими до бюджету розвитку, був відсутній, а рівень консолідованого боргового навантаження бюджету громади був низьким.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг Одеської міської територіальної громади підтверджено на рівні **uaAA-** зі зміною прогнозу на «стабільний» та виведенням з Контрольного списку рейтингів.

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К. Самойлова

Додатки

Бюджетні показники м. Одеси у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2019	2020	2021	2022	2023
Податкові надходження	7 020 487,2	7 461 814,7	9 032 449,2	9 632 057,1	10 436 394,6
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	799 097,7	609 942,1	719 142,6	793 173,8	818 365,6
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	3 258 985,6	1 776 709,7	1 978 558,0	1 900 436,9	2 395 209,5
Операційні надходження всього	11 078 570,5	9 848 466,5	11 730 149,8	12 325 667,8	13 649 969,6
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	4 847 875,8	4 539 217,5	5 618 786,8	5 690 869,4	5 463 768,9
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	3 880 342,8	3 014 813,1	2 969 907,2	2 830 598,1	3 637 602,5
Операційні видатки всього	8 728 218,7	7 554 030,7	8 588 694,0	8 521 467,5	9 101 371,4
Операційний баланс	2 350 351,9	2 294 435,8	3 141 455,7	3 804 200,3	4 548 598,2
Фінансовий дохід	49,5	50,1	31,6	4 043,0	21,9
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	212 474,2	340 036,1	351 271,5	362 918,4	79 449,0
Фінансовий баланс	-212 424,7	-339 985,9	-351 240,0	-358 875,4	-79 427,1
Поточний баланс	2 137 927,2	1 954 449,9	2 790 215,8	3 445 324,9	4 469 171,1
Капітальні надходження	158 953,7	164 080,2	119 821,0	50 097,5	55 921,3
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	54 959,4	70 988,2	118 692,9	12,3	18 810,2
Капітальні надходження всього	213 913,1	235 068,4	238 513,9	50 109,8	74 731,6
Придбання основного капіталу	2 899 730,6	2 178 071,7	2 484 224,8	440 728,9	2 182 100,8
Капітальні трансферти	328 508,0	590 501,9	619 441,6	168 188,0	1 239 351,3
Капітальні видатки всього	3 228 238,6	2 768 573,6	3 103 666,4	608 916,9	3 421 452,1
Капітальний баланс	-3 014 325,5	-2 533 505,2	-2 865 152,6	-558 807,0	-3 346 720,5
Баланс після капітальних видатків	-876 398,3	-579 055,3	-74 936,8	2 886 517,8	1 122 450,6
Кредитування (з урахуванням повернення)	6 055,4	1 939,3	-20,8	-1 506,5	-1 982,9
Профіцит/дефіцит	-882 453,7	-580 994,6	-74 916,0	2 888 024,4	1 124 433,5
Фінансування	882 453,7	580 994,6	74 916,0	-2 888 024,4	-1 124 433,5
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Одеської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Основні джерела фінансування бюджету Одеської міської територіальної громади, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2019	2020	2021	2022	2023
Профіцит/дефіцит	-882 453,7	-580 994,6	-74 916,0	2 888 024,4	1 124 433,5
Фінансування	882 453,7	580 994,6	74 916,0	-2 888 024,4	-1 124 433,5
Зміни залишків	-19 244,1	-47 643,9	-444 026,8	-867 588,4	-95 648,1
залишок на початок року	214 243,2	233 487,3	221 634,5	665 661,3	1 533 249,7
залишок на кінець року	233 487,3	281 131,2	665 661,3	1 533 249,7	1 628 897,8
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	0,0	70 000,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	0,0	0,0	-70 000,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	906 343,8	633 087,7	462 593,0	-2 016 918,8	-992 659,0
Внутрішні зобов'язання	908 528,9	636 438,1	465 105,8	-2 016 918,8	-992 659,0
Запозичення	1 230 528,9	1 110 938,1	1 192 105,8	0,0	0,0
Погашення	-322 000,0	-474 500,0	-727 000,0	-2 016 918,8	-992 659,0
Зовнішні зобов'язання	-2 185,1	-3 350,4	-2 512,8	0,0	0,0
Запозичення	1 059,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	-3 244,5	-3 350,4	-2 512,8	0,0	0,0
Інші розрахунки	-4 645,9	-4 449,2	56 349,8	-3 517,3	-36 126,4
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Одеської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»